

[Indenrigsministeren.]

med det ærede Medlem i, at det maa være en Opgave for det Udvalg, der nu nedsættes, at naa til Klarhed paa dette Punkt.

Maa jeg dernæst sige, at jeg var noget overrasket over den Tale, det ærede Medlem Hr. Axel Dam holdt. Jeg sagde i min første Tale, at jeg havde den Opfattelse, at der vel ikke var nogen her i Landet, som egentlig ønskede Næringsfrihed paa Beværterlovgivningens Omraade, men det maa jeg efter den Tale, det ærede Medlem holdt, tage tilbage. Thi jeg forstaaer det saaledes — det er den eneste Konsekvens, man kan drage af det ærede Medlems Udtalelser —, at han virkelig er Tilhænger af fri Næring paa Beværterlovgivningens Omraade. Men saa maa jeg have Lov til at sige, at han har i hvert Tilfælde ikke Lov at knytte sin Stilling til Spørgsmaalet til det Standpunkt, som det tidligere Medlem af Folketinget Hr. Willesen i Fjor indtog, for Hr. Willesen erklærede den Gang udtrykkelig, at han meget vel kunde gaa med til Kommuneafstæmning, ikke blot med Hensyn til Beværternæringen, men ogsaa med Hensyn til Udsalg.

Endelig maa jeg maaske til det ærede Medlem Hr. Axel Dam sige, at jeg blev noget overrasket over at høre, at han her i Dag gav Udtryk for den Opfattelse af den afdøde franske Politiker Bourgeois, at hans Ideer egentlig faldt sammen med dem, som Retsstatspartiet her i Landet forfægter, for jeg maa jo rigtignok sige, at det er saa langt derfra som paa nogen Maade muligt. Ingen, der kender lidt til Bourgeois' Virksomhed, vil dog vist benægte, at hans Ideer, ogsaa som de er udtrykt i den Bog, det ærede Medlem nævnte, „Solidarité“, er Udtryk netop for, at Spørgsmaalet om Statens Indgriben paa de forskellige Omraader er ikke noget, der paa Forhaand kan afgøres efter en Lineal, efter ganske bestemte Principper, men netop er et Opportunitetsspørgsmaal. Derfor maa jeg mene, at naar det ærede Medlem her i Dag anførte Ting fra denne Bog, „Solidarité“, saa maa det være løsrevne Ting, i hvert Fald noget ganske modsat af det, som Bourgeois stod som Udtryk for i fransk Politik, og som netop var dette, at Spørgsmaalet om Statens Indgriben paa de forskellige Omraader maatte afgøres ud fra, hvad der er opportunt i hvert enkelt Tilfælde.

Jeg har endnu kun en enkelt Bemærkning at rette til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller. Jeg gør det ikke, fordi jeg i og for sig har nogen Grund til at gaa ind i hele det ærede Medlems Argumentation,

men fordi jeg ikke kan lade være at sige et enkelt Ord til det, naar ogsaa han her i Dag fremdrog som et af Argumenterne mod den videre Udvikling af Ædruelighedslovgivningen det finansielle Spørgsmaal, de finansielle Virkninger for Staten.

Jeg maa sige, jeg anser dette Argument for det daarligste af alle Argumenter mod en Udvikling af Ædruelighedslovgivningen. Jeg tror, vi skulde være enige om at slutte os til det, som Gladstone en Gang sagde, da man i England havde givet Udtryk for Bekymring med Hensyn til Statens Indtægter, naar Alkoholnydelsen gik ned. Han sagde: „Mine Herrer, med en Befolkning, der ikke nyder Alkohol, skal vi nok vide at klare Finanserne.“ Jeg er tilbøjelig til at tro, at det er et frugtbart Syn, og det forundrer mig, at netop det ærede Medlem er inde i en saa traditionsbunden Tankegang paa det Omraade, for det er jo dog imod alt, hvad man kan ræsonnere sig til.

Hvilken Tankegang egentlig: at for at faa Penge i Statskassen maa man ønske, at Befolkningen drikker! Og tænker man sig, at Befolkningen i et oprindeligt ædrueligt Samfund hørte en saadan Tankegang, at den ikke kunde klare det økonomiske og finansielle for Fremtiden, hvis den ikke gav sig til at drikke, ja, den vilde jo finde, at noget saadant var udenfor al Diskussion.

Det ærede Medlem beklagede sig over, at min Tale ikke havde været tilstrækkelig klar. Nu har jeg maaske ikke i samme Grad Evnen til at udtrykke mig klart som det ærede Medlem, men jeg maa dog tro, at det, jeg sagde, ikke paa nogen Maade kunde blive Genstand for Misforstaaelse. Det viste sig ogsaa, at det ærede Medlems Partifælle, Ordføreren for Forslagsstillerne, meget godt forstod, hvad jeg sagde her, og jeg maa ogsaa sige, at jeg havde ikke Indtrykket af, at der var noget af, hvad jeg havde sagt, som det ærede Medlem for sit Vedkommende i øvrigt ønskede yderligere klaret.

Christmas Møller: Til den højtærede Indenrigsministers meget spirituelle Bemærkninger skal jeg kun sige, at jeg fremhævede, hvorledes den højtærede Finansminister og de højtærede „Socialministre“ jo ikke vilde kunne undvære de Penge, vi faar ind igennem den Beskatning, vi nu en Gang har, og derfor vilde den højtærede Regering og for øvrigt ingen her i Landet kunne ønske Forslaget gennemført, saaledes at det fik sin stærkeste Virkning, uden samtidig at pege paa, hvorfra Pengene til Udgifterne i øvrigt skulde komme. Derfor er det, jeg har peget herpaa og gjort disse Betragt-